

Examenul de bacalaureat național 2019  
Proba E. d)  
Informatică  
Limbajul Pascal

Varianta 2

Filieră teoretică, profil real, specializare științe ale naturii

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.
- Identificatorii utilizați în rezolvări trebuie să respecte precizările din enunț (bold), iar în lipsa unor precizări explicite, notațiile trebuie să corespundă cu semnificațiile asociate acestora (eventual în formă prescurtată). Datele de intrare se consideră corecte, validarea lor nefiind necesară.

**SUBIECTUL I** (20 de puncte)

Pentru fiecare dintre itemii de la 1 la 5, scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare răspuns corect se notează cu 4 puncte.

- O expresie Pascal care are valoarea **false** este:
  - 'm' < 'n'
  - 'm' = 'M'
  - 'M' = chr(ord('m') + ord('N') - ord('n'))
  - 'N' = chr(ord('M') + 1)
- În secvența alăturată toate variabilele sunt întregi. Indicați expresia cu care pot fi înlocuite punctele de suspensie, astfel încât, în urma executării secvenței obținute, să se afișeze valoarea sumei primelor 20 de numere naturale nenule.

```
s:=0;
for i:=1 to 10 do
    s:=s+.....;
```

  - 21
  - 10
  - i
  - 2\*i
- Tablourile unidimensionale **s1**, **s2** și **s3** sunt scrise alăturat. Algoritmul de căutare binară se poate aplica direct, fără alte prelucrări prealabile:

```
s1=(7,16,27,47,52);
s2=(21,69,36,24,16);
s3=(99,83,71,59,25,12).
```

  - doar tabloului **s1**
  - doar tablourilor **s1** și **s3**
  - doar tablourilor **s2** și **s3**
  - oricăruia dintre cele trei tablouri
- Variabila **x** este de tip real și are o valoare pozitivă. O expresie Pascal care are ca valoare partea fracționară a numărului memorat în variabila **x** este:
  - round(x) - x + 1
  - round(x)
  - x - trunc(x)
  - x div 10
- În secvența alăturată toate variabilele sunt de tip întreg (**n** > 1). Indicați expresia cu care pot fi înlocuite punctele de suspensie astfel încât, în urma executării secvenței obținute, variabila **ok** să aibă valoarea 1 dacă și numai dacă numărul memorat în variabila **n** este prim.

```
ok:=1;d:=2;
while (ok=1) and (.....) do
    if n mod d=0 then ok:=0
    else d:=d+1;
```

  - d + d < n
  - d + d >= n
  - d \* d < n
  - d \* d <= n

**SUBIECTUL al II-lea**

(40 de puncte)

**1. Algoritmul alăturat este reprezentat în pseudocod.**

S-a notat cu **a%b** restul împărțirii numărului natural **a** la numărul natural nenul **b** și cu **[c]** partea întreagă a numărului real **c**.

- Scrieți valoarea afișată dacă se citește numărul 27102. (6p.)
- Scrieți trei numere distincte din intervalul [10, 9999] care pot fi citite, astfel încât în urma executării algoritmului, pentru fiecare dintre acestea, valoarea afișată să fie 11. (6p.)
- Scrieți programul Pascal corespunzător algoritmului dat. (10p.)
- Scrieți în pseudocod un algoritm, echivalent cu cel dat, înlocuind prima structură **cât timp...execută** cu o structură de tip **pentru...execută**. (6p.)

```
citește n
(număr natural)
m ← 0; x ← 1
cât timp x ≤ 9 execută
    cp ← n
    cât timp cp ≠ 0 execută
        dacă cp % 10 = x atunci
            m ← m * 10 + x
        cp ← [cp / 10]
    x ← x + 1
scrie m
```

2. Variabilele reale  $x$  și  $y$  memorează abscisa, respectiv ordonata unui punct în sistemul de coordonate  $xOy$ . Scrieți o secvență de instrucțiuni Pascal prin care se afișează pe ecran mesajul **interior**, dacă punctul precizat mai sus se află în interiorul sau pe conturul unui cerc cu centrul în originea sistemului de coordonate și raza egală cu 1, sau mesajul **exterior**, în caz contrar. (6p.)
3. Variabilele  $i$  și  $j$  sunt de tip întreg. Scrieți secvența alăturată, înlocuind punctele de suspensie astfel încât, în urma executării secvenței obținute, să se afișeze pe ecran, în această ordine, numerele de mai jos.
- ```
for i:=1 to 5 do  
begin for ..... do  
      write(j,' ');  
      writeln  
end;
```
- 5 4 3 2 1  
4 3 2 1  
3 2 1  
2 1  
1
- (6p.)

**SUBIECTUL al III-lea**

**(30 de puncte)**

1. Se citesc două numere naturale,  $a$  și  $b$  ( $2 \leq a < b$ ), și se cere să se scrie cel mai mare număr natural din intervalul  $[a, b]$  pentru care produsul divizorilor săi impari pozitivi este strict mai mare decât el însuși sau 0 dacă nu există niciun astfel de număr. Scrieți, în pseudocod, algoritmul de rezolvare pentru problema enunțată.  
**Exemplu:** dacă  $a=14$  și  $b=19$ , atunci se scrie 18 ( $1 \cdot 3 \cdot 9=27>18$ ). (10p.)
2. Numim **segment** de dimensiune  $m$  al unui tablou unidimensional, tabloul obținut din acesta păstrând doar elementele aflate pe primele  $m$  poziții ale sale.  
Scrieți un program Pascal care citește de la tastatură un număr natural,  $n$  ( $n \in [2, 20]$ ), apoi cele  $n$  elemente ale unui tablou unidimensional, numere naturale din intervalul  $[0, 10^4]$ .  
Programul determină un segment de dimensiune maximă al tabloului citit, cu toate elementele egale, și afișează pe ecran valoarea acestei dimensiuni.  
**Exemplu:** pentru  $n=5$  și tabloul  $(2, 2, 2, 5, 2)$ , se afișează pe ecran 3. (10p.)
3. Fișierul `bac.txt` conține un șir de cel mult  $10^6$  numere naturale din intervalul  $[0, 10^3]$ , separate prin câte un spațiu. Șirul are cel puțin doi termeni pari.  
Se cere să se afișeze pe ecran toți termenii pari ai șirului, în ordine crescătoare, separați prin câte un spațiu, ca în exemplu. Proiectați un algoritm eficient din punctul de vedere al timpului de executare.  
**Exemplu:** dacă fișierul are conținutul  
12 2 3 1 2 5  
se afișează pe ecran:  
2 2 12  
**a)** Descrieți în limbaj natural algoritmul proiectat, justificând eficiența acestuia. (2p.)  
**b)** Scrieți programul Pascal corespunzător algoritmului proiectat. (8p.)